

Verzekering van den goeden staat der voornamste rivieren en stroomen des Rijks (17 van de Zitting 1908-1909).

belang niet op den voorgrond treden, maar ik ontken ten stelligste, op grond van door mij ingewonnen deskundige adviezen, dat behalve voor wat betreft het wenschelijke van uniformiteit in de wetgeving des Rijks, het algemeen belang geschaad wordt, indien de ordonnantie van 1669 voor de Limburgsche Maas nog van kracht blijft zonder meer. Van ontzettende rampen die daardoor veroorzaakt zouden kunnen worden, heeft men niet gehoord, eenvoudig, omdat elke catastrofe is uitgesloten, doordat de Limburgsche Maas zich een natuurlijk, voldoende, ruim winterbed gevormd heeft.

Mijnheer de Voorzitter! Sommigen verkeeren nog in de meening, alsof in Limburg gebruik werd gemaakt van publiek eigendom in het winterbed der rivier de Maas gelegen. Ter voorkoming van misverstand wil ik er nog eens aan herinneren, dat het tegenovergestelde het geval is. Het winterbed is privaateigendom, waarop deze wet het daarop gevestigde servituut veel zal verscherpen.

Ingevolge amendeering in de Tweede Kamer heeft men wel zekerheid verkregen, dat het servituut rechtmatig zal worden toegepast; althans revisie is in de wet opgenomen.

Wanneer dit wetsontwerp zal zijn aangenomen, hoop ik, dat de groote macht, die door dit wetsontwerp aan de administratie verleend wordt, oordeelkundig en humaan zal worden gebruikt. Mocht Zijn Excellentie mij de verzekering willen geven, dat de Regeering ten allen tijde er voor zal zorg dragen om de particuliere belangen zooveel mogelijk met het Rijksbelang in overeenstemming te brengen, dan zal ik, niettegenstaande de door mij ontwikkelde bezwaren, mijn stem aan dit wetsontwerp niet onthouden.

De heer **Beyers**, Minister van Waterstaat: Mijnheer de Voorzitter! Het is volkomen juist, zooals de geachte afgevaardigde die zooveel het woord voerde, herinnerde, dat het Voorloopig Verslag dezer Kamer op mij geen aangename indruk heeft gemaakt. Ik had meenen te mogen verwachten, dat deze Kamer minstens genomen zou hebben blijk gegeven van waardeering van het hier geleverde werk, evenals zulks in de Tweede Kamer bij de behandeling van deze wet is geschied. En ik geloof, dat er voor deze Kamer meer aanleiding bestond om de zaak zoo op te vatten dan voor de Tweede Kamer, waar het ontwerp, zooals het hier voor de Kamer ligt, door amendeering een milder aanzien heeft gekregen.

Intusschen, ik zal mij er verder niet over beklagen, vooral niet na hetgeen de geachte spreker zooveel heeft in het midden gebracht. Maar ik mag toch niet zonder een enkel wederwoord laten het protest, dat door dien geachten afgevaardigde is geuit.

Hij protesteert tegen hetgeen ik gezegd heb in de Memorie van Antwoord, waar ik sprak van het bestaan van een wantoestand in Limburg. Welnu, ik heb daarmede hoegenaamd niet bedoeld enig verwijt aan enig bestuur in Limburg of aan enig particulier, maar eenvoudig dit willen te kennen geven: dat ten gevolge van het arrest van 1893 het winterbed der Maas in Limburg bezuiden de Niers geheel en al is zonder eenige regeling, en dat dit, gelijk ook door den geachten afgevaardigde zal toegegeven worden, niet is zooals het behoort.

Vóór dat arrest leefde de meening, dat, indien al de publicatie van 1806 ter plaatse niet gold, de ordonnantie van 1669 wel degelijk op het winterbed, ook van de Maas bezuiden de Niers, van toepassing is. Dit is ten gevolge van dat arrest vervallen. Dientengevolge is de toestand van het winterbed van

dit deel van de Maas geheel rechteloos. En nu geloof ik, dat ik daarin wel aanleiding had om te spreken van een „wantoestand”; een andere bedoeling heb ik er niet mede gehad.

Ik geloof, dat dit eigenlijk het eenige is wat ik naar aanleiding van de redevoering van den geachten afgevaardigde heb in het midden te brengen.

Die geachte afgevaardigde verwachtte van mij tevens de verzekering, dat bij toepassing van deze wet de Regeering zooveel mogelijk de particuliere belangen in overeenstemming met het Rijksbelang zou brengen. Ik wil gaarne de verklaring afleggen, die trouwens in de stukken is te vinden en die de geachte afgevaardigde zelf in de Memorie van Antwoord zal hebben ontmoet. In art. 6 van het ontwerp ligt, geloof ik, de groote veiligheidsklep, en de Vergadering kan er op aan, dat de Regeering bij het uitvoeren van de algemeene maatregelen van bestuur zal werkzaam zijn in den geest zooals de geachte afgevaardigde heeft gevraagd.

De heer **Michiels van Kessenich**: Mijnheer de Voorzitter! Ik dank den Minister voor de gegeven inlichtingen en neem acte van zijn mededeeling, als zou de wantoestand door hem bedoeld, alleen moeten toegeschreven worden aan de consequenties van het arrest van 1893, zoodat die uitdrukking verder, voor wat Limburgsche toestanden aangaat en aangelegenheden den waterstaat betreffende, als niet gebezigd kan worden beschouwd.

De beraadslaging wordt gesloten en het wetsontwerp zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De **Voorzitter**: Ik heb de eer aan de Kamer mede te deelen, dat ik mij voorstel de Kamer weer bijeen te roepen tegen het einde van de maand en dan tevens aan de orde te stellen de achterstandsontwerpen.

De Kamer gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet houdende:

- 1°. voorschriften voor de toepassing der Algemeene Akte van *Algerias* (*Staatsblad* 1907, n°. 15) en van andere verordeningen in *Marokko* (16);
- 2°. wijziging van artikel 23 der Gemeentewet (18).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Vastgesteld 5 November 1908.

VAN VOORST TOT VOORST.

HOVY.

VAN DER DOES DE WILLEBOIS.

VAN DEN BIESEN.

VAN LÖBEN SELS.